

Podgorica 27.01.2010 godine

ČINJENICE SE NE MOGU SAKRITI

Centar za građansko obrazovanje (CGO) se zalaže za Crnu Goru kao državu koja počiva na demokratskim principima u kojoj će jedna od glavnih obilježja njenog građanskog društva biti multietničnost i multikulturalnost. Preduslov za stvaranje takvog društva je i naučno tretiranje historijskih činjenica, neuslovljeno time koliko su dobre ili loše one bile, jer je takav pristup suštinski važan za konstruktivno suočavanje sa prošlošću.

U skladu s tim, smatramo da dešavanja koja prate (ne)odobravanje udžbenika za IV razred gimnazije, odnosno osporavanje dijela koji obrađuje raspad SFRJ i ulogu Crne Gore u tom periodu, predstavlja kršenje demokratskog prava na obrazovanje i izraz politikantske cenzure koja je nedopustiva u kreiranju nastavnih programa i materijala.

Višestruko potvrđene činjenice ne smiju biti isključene iz obrazovnog procesa, ma koliko one smetale određenim društvenim grupacijama. Njihovim zanemarivanjem se uskraćuje mogućnost učenicima i učenicama da na adekvatan način sagledaju skoriju prošlost svoje države i na taj način donesu svoj sud o potezima crnogorske vlasti i društva toga perioda.

Ovom prilikom podsjećamo i na jedan stav koji se čuo na sjednici Savjeta za opšte obrazovanje da Evropsko udruženje nastavnika historije (EUROCLIO) preporučuje da se, u nastavnim planovima predmeta historije, veća pažnja usmjeri na izučavanje moderne historije, posebno u konfliktnim područjima, radi što kompletnijeg i objektivnijeg upoznavanja s tim periodom i efikasnijeg i bržeg proces pomirenja.

Izražavamo podršku autorima udžbenika i njihovom cilju da istinu stave ispred nečijih ličnih interesa i partikularnih ideologija i time doprinesu suočavanju Crne Gore sa negativnim aspektima svoje prošlosti. Vjerujemo da se tako najbolje doprinosi regionalnim naporima u stvaranju zajedničke slike o bliskoj prošlosti i demokratizaciji samog crnogorskog društva.

Miloš Vukanović,
Saradnik na programima